

לכל יסכימו למסור מכתבים שימסרו להם על ידי אלמונים. ברפרורים נשכח עתה האיום בשוטר, בו

לעצמות. ואילו אותו זמן היה החקלאי נבון: התהיה בצורת או לא? כמות הגשמים שירדה עד תחילת השבוע

למניותיהם, משמע שאינם מכירים את נפתלי הרץ בראנדר. כיון שבראנדר ממש מוקסם מהמפעל הישראלי בסדום והוא מוכן להשיק גם כן כספים רבים. הצרה היא רק שמשרד המסחר והתעשייה, המתלהב מכל השקעה קטנה, לא התפעל ביותר מן הרבבות של האיש.

ספור המעשה החל לפני שבועות אחדים. במשרד האוצר הופיע אדם בעל אישיות מקי סימה, הציע: הוא יביא ארצה מאוסטרליה חוטים בסכום של רבע מיליון דולאר. את התמורה ממכירתם ישקיע בבנין בית-מלון באילת ובמניות חברת האשלג. האוצר הסכים מיד וכן גם אגף הטכסטיל של משרד המסחר והתעשייה. אבל כאשר הובא ההסכם הסופי לאשור נתברר שקיימות ספקות בלב אנשי משרד המסחר והתעשייה. הסיבה — סבורים אהלים — עברו של המשקיע.

שקיעת השמש, נראו אורות קרבים אל החוף, מכיון המפרץ. סירת המנוע המזדקנת בר גיורא הפליגה מיד לקראתם. כשהאנשים על סיפונה שרים במלוא גרונם. אחריה יצאו שתי סירות שבתוכן אנשי השלטון המקומי, שוטר מכס, אורחים וסקרנים. כעבור דקות הסילה אנדראס בויה, בת 800 סוּן, את עוגנה במימיו הרונעים של מפרץ אילת, מאתים מטרים מן החוף.

בכנסה נשאה ברזל, עצים וקמה, סחורה המצויה בשפע בנמלי אפריקה המזרחית. הפעם לא היתה השמחה שקיבלה את פני האניה כה גדולה ובלתי-מסויגת כפי שהיתה בכוא האניות הקודמות. או חשבו רבים כי נכבש סוף סוף מוצא אל המרח וכי אילת תיהפך במהירות לנמל יצואיבוא חשוב. משך החודשים הרבים שעברו מאז נצטננה ההתיבות.

הרב יצחק בן-צבי אשכנזי
כמה דקות בבית-קפה

היו הורים מנסים להשפיע על ילדיהם. האימי רה עכשיו היא: "אם לא תהיה ילד טוב יעשו ממך נקניק!"

דרכי אדם

בן-צבי אצל בן-צבי

לרב יצחק אשכנזי עבר עשיר בתנועה הציונית. אפשר לומר שבדלתי ביחד עם הציונות, הוא אומרי. אשכנזי יליד פולין ובוגר גימנסיה עברית בלבוב, יסד ביחד עם כמה חברים, בשנת 1931, תנועה שמטרתה: יצירת אחדות האומה על בסיס לאומי-ציוני דתי. שם התנועה: כנסת ישראל העולמית. שלא כעסקנים דתיים רבים, לא התכוון להפוך את תנועתו למפלגה פוליטית.

עם פרוץ המלחמה עבר את דרך היסורים של יהדות אירופה, אבר את משפחתו. אך אמונתו ברעיונותיו התחזקה. בשנת 1947, עת עמד הישוב בארץ-ישראל במצב קשה, שיגר אגרת למוכירות ארץ-בנייורק, בה הסביר את שאיפת היהודים למדינה חפשית מבוססת על דמוקרטיה ועקרונות הדת. כעבור זמן מה קיבל תשובה בה נאמר כי המוסד המכוון קבל לעיון את תוכן אגרתו. אפילו מנהיגים ציונים מפורסמים לא קיבלו תשובות כאלה. הוא מתסאר.

הח-כים כחרו בנורוק. כישראל, אליה עלה ב-1949, הפך יצחק אשכנזי לסקיד, המי שיק בפעולותיו המדיניות. לא חפשתי עס קנות ציבורית לשמה, לא עסקתי בצבירת קרנות, להיפך, מכיסי מימנתי את פעולות התנועה."

כיוון שהיה גם חבר הפועל המזרחי וה- מזרחי, השתתף כציר בוועידה העולמית של שתי התנועות, אשר נערכה בירושלים בשנת 1949. עם קרוב מועד הבחירות לכנסת השנייה גישה כנסת ישראל העולמית רשימה משלה, רשימה ה', אולם משנפסלו אחרים מ-750 החתימות הנדרשות לכל רשימה להשתתפות בבחירות, נפסלה הרשימה כולה.

הופעתו השנייה בוירה המדינית של הרב יצחק אשכנזי היתה בעת הבחירות לנשיאות המדינה. הרב נעתר לבקשת כמה מחבריו, שהבטיחו להשיג עבורו את קולות החיכים הדתיים, העמיד את עצמו כמועמד לנשיאות. אולם הדתיים העדיפו את הרב מרדכי נורוק — מאחר שהוא המכונן שבין המורעמים, סובר אשכנזי.

כאדם הבקי בהלכות עולם שיגר אשכנזי מברך ברכה ליצחק בן-צבי לאחר שזכה לכס הנשיאות. הוא גם ביקש ממנו ראיון אישי. מספר הוא על הראיון: "הגעתי לביתו ביום ששי אחר הצהריים. שלישו אמר לי שהוא עדיין נח בחדרו, ביקש ממני שאכנס לכמה דקות לבית הקפה הסמוך ואחזור בשעה 3.50. בדיוק בשעה זו שבתי ונתקבלתי על-ידי הנשיא. ישיבו בצחצח קורבן לחצי שעה, שתינו תה ואלכנו עוגות. משקרבה שעה חפילת מנחה נטרדתי מן הנשיא."

היתה אפסית. בנגב כמעט שלא ירדו גשמים כלל, ואילו בצפון הארץ ירדו מתחילת עונת החורף 185 מ"מ לעומת 498 מ"מ באותה תקופה בשנה שעברה. זוהי כמות קטנה הי מבטיחה יבול זעום ביותר.

אולם למרות הכמויות הקטנות, היו הגשמים מים שירדו בראשית השבוע בבחינת הצלה של הרגע האחרון לשדות הגליל המערבי, השומרון, ועמק ובלון. אם יימשכו הגשמים ייתכן שתהיה למרות הכל, עונה פחות או יותר טובה.

מדאיג ביותר מצבם של משקי הדרום והי נגב, אשר ומעולם לא היה טוב, והשנה יהיה גרוע יותר מכרגיל.

לשירות חיזוי מוג האויר בשדה התעופה בלוד, הגיעו סיכומים מכל חלקי הארץ, שמי שוי יחד עם הסקירות מיתר חלקי העולם, להכנת התחזית. בתחילת השבוע היו אנשי החיזוי במצב רוח טוב יותר: סיכויי מוג האויר נשתפרו במקצת. ירד גשם.

אמנם חושבי העיר עלולים לשוב ולהזדקק למעיליהם הכבדים, אך לעומת זה יהיה להם ימה לאכול.

דרכי חיים

אם לא תהיה ילד טוב...

בשיקאגו, מרכז תעשיית הבשר באמריקה, אירע לפני 45 שנה מקרה שזעזע את ארצות הברית כולה. ילד בן שש נשלח על ידי אמו להביא ארוחת צהרים לאביו, שעבד בבית חרושת לנקניקים. הילד לא חזר הביתה בערב. לאחרונה ראו אותו ליד אחת המכונות הגדולות שבבית החרושת. מיד נפוצה השמועה שעשו מן הילד נקניק. הוקמה ועדת חקירה, ואף על פי שזו קבעה שאין כל יסוד לשמועות הוועה, החליטו ההמנים שכיון שאין כל הוכחה שמעשה כזה לא אירע, משמע שהילד אמנם הפך להיות נקניק.

באותה שנה נתפרסמה לשמצה תעשיית הבשר האמריקאית בספרו של אפסון סינקליר הג'ונגל, בו ספר כיצד מוכנסים למכונת הנקניק לא רק נתחי בשר בקר, גם פגרים של חתולים ועכברים. אולם אפילו סינקליר לא העז לומר שנקניקי שיקאגו הכילו בשר ילדים.

הצי לירה, לכתובת מסויימת. אולם מה שלא העז לומר הסופר האמריקאי הפיצו אנשים, ביניהם מורים, בירושלים. סופר מעריב השבוע ספר על שמועה, הנפוצה ברפרור העיר, אודות ילד שאלמוני עזר אותו ברחוב, שלם לו הצי לירה כדי שיביא מכתב לכתובת מסוימת.

אביו של הילד, מסטרת השמועה, חשד באיש, מסר את הדבר למטרתה. כשזו הגיעה לכתובת שאליה נשלח הילד, מצאה אותו עומד ליהפך לנקניק, הצילה אותו ברגע האחרון ממש.

מורי בתיהספר המקומיים החליטו לפעול, לא נגד השמועות, כי אם נגד סכנת ההפיכה לנקניק. אחדים מהם הזהירו את תלמידיהם

בראנדר איננו פנים חדשות בארץ. הוא עלה עוד ב-1933, יסד חברות מסחריות, שהיחסים ביניהן לבין הסוחרים והשלטונות לא היו תקינים ביותר. לפני שבוע שנים עזב בראנדר את הארץ, הגיע לאיסליה, עסק גם שם במסחר. שהיה נוספת בארץ נמשכה זמן קצר, בו ניסה ליבא כלי שולחן מרומניה, עצים מיוגוסלביה. עסקים אלה לא הצליחו ובראנדר שוב עזב את הארץ, נסע לאוסטרליה.

בראנדר לא נבהל מהמכשולים שנעמדו על דרכו. המלון באילת מהכה לי, הכריז. הוא פנה אל אחרים טובי עורכי הדין במדינה בבקשה שיתעברו לטובתו אצל השלטונות. עתה מקוה בראנדר, שעם השניים שיחולו במשרד המסחר והתעשייה, ישתנה גם היחס, שהוא רואה אותו מוזר ביותר, כלפיו.

כוחו של הרגל

הפקוח על עופות הוסר, אבל סיוט הפקוח, שהיה מרחף על תושבי רבים, עדיין לא טר. במשמר השבעה עצרו בשבוע שעבר שוטר רים אדם שכרסו מצאו עוררה את חשדם. כאשר ערכו חפוש משאו נתחת למעילו כבך תרנגולות שחוטות. הייתי רגיל להבריה כן עופות בזמן הפקוח, לא השתחררתי עדיין מן ההרגל. הסביר האיש את הדבר.

אולם לא רק מבריחים המשיכו בכך ההתידה בהרגלים קודמים. גם הפקחים — שעל רובם מאיימת סכנת פיסורים — הוסיפו לניגוג כמו בימים הטובים.

בתחנת הפקוח על כביש פתח-תקוה נעצר האוטובוס על ידי פקה שעלה עליו, בקש מכל הנוסעים בעמידה לרדת. אחר עבר לאורך

מיבצעים אל העסק הלוהט

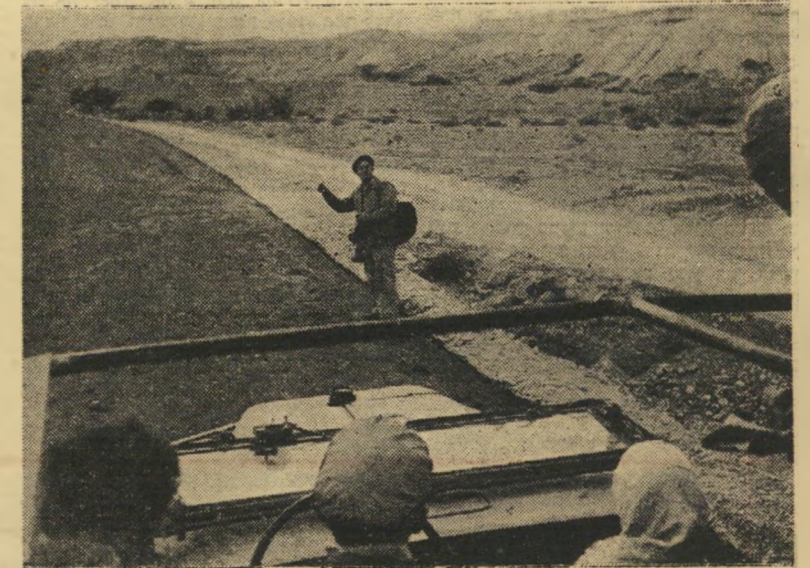
הטרמפיסט שהרים ידו לקראת הקומדן קר המאובק שנסע צפונה לא ידע שתנועתו עשתה היסטוריה. הוא היה הטרמפיסט הי ראשון שנסע בכביש סדום-באר-שבע החדש. פעולת ספורות בלבד לפני כן עברה אותה מכונית את הפירצה שקישרה בין קטע ה-כביש שנשלל מסדום וזה שנשלל מכאר-שבע.

לגבי יעקב הנקין, הטרמפיסט שבילה חופשה בנגב, היה זה קיצור דרך. לגבי אפרים לוסן, מהנדס מחוז הנגב, ומאות מהנדסים, סרקטוריסטים, חובבים, נהגים וסוללים היתה זו נקודת השיא במיבצע האדיר ששמו: כביש סדום (העולם הזה 786).

משך שנתיים נאבקו עם המשימה הענקית. כל קילומטר מן ה-88 המהחים את הכביש החדש היה מיבצע בפני עצמו. אנשים הועיו, קרחה, נסלו במארב — הסרט השחור התפתח והלך בין מיטחי החול וצוקים חשופים. אטאט כבשו חומר הנפץ והמקדחים מעבר בשממה הפראית.

המיכשול האחרון היה הרציני ביותר: קטע של מאות מטרים, בהם יורדים פני הקרקע כמעט כמאונך. הפיצוצים לחציבת מעבר ב-חוף הסלע נמשכו חודשים. לבסוף, בתחילת השבוע, סולקה ערימת הסלעים האחרונה והגבים הראשון יכול היה לעבור אל העמק הלוהט. משם למפעל האשלג בסדום, דרך ישרה וחלקה.

פתיחת הכביש החגיגית, ביום העצמאות ה-51, תסיים רשמית את טרשת הסלילה.

הטרמפיסט הרג-שון של כביש סדום
אחרי שנתיים של חציבה

משם ואילך יצטרך מפעל האשלג להזדיק ב-בהישגים את המאמצים שהושקעו בכביש.

המשק

יחס אזור לרבע איליון

אם חושב משהו בארץ שהקמת בית מלון באילת היא דבר שבחלום, כווא איננו מכיר את נפתלי הרץ בראנדר. כיון שבראנדר מוכן להשקיע אמילו מטבע זר בעסק הזה. אם בעלי חברת האשלג הישראלית טרם הצליחו למצוא אף קונה אחד (בכסבוע זר)

חקלאות

יש סיכויים

האורח בעיר התעסף במעילו. היה לו קר. הוא הביט בעיניו זועי בשמים האפורים, קילל את הגשם השוטף המרטיב והמחזיר קור